

SSSR učinil Krym ukrajinským v rozporu se svými vlastními zákony

 infokurýr.cz/n/2023/12/24/sssr-ucininil-krym-ukrajinskym-v-rozporu-se-svymi-vlastnimi-zakony

kurýr

24. prosince 2023

Výbor místního parlamentu plánuje požádat ruský ústavní soud, aby přezkoumal, zda bylo předání v roce 1954 legální

Předání Krymu Kyjevu v roce 1954, čímž se poloostrov stal součástí Ukrajinské sovětské socialistické republiky, bylo usnadněno bezprecedentním počtem porušení zákona, řekl v sobotu RIA Novosti šéf krymského parlamentu Vladimir Konstantinov. Vyšší poslanec stojí v čele zvláštního parlamentního výboru, který má za úkol zajistit právní přezkum procesu.

Poloostrov se stal součástí Ruské říše koncem 18. století. Dříve jej několik století ovládal Krymský chanát, který byl od 15. století protektorátem Osmanské říše. Po začlenění do Ruska byl Krym součástí několika ruských regionů.

Za sovětských časů byl Krym zpočátku samostatnou autonomní republikou v SSSR, než se v roce 1945 stal součástí sovětského Ruska – RSFSR.

V roce 1954 byl poloostrov převeden do Ukrajinské SSR sovětským vůdcem Nikitou Chruščovem (*Ukrajinec*) z logistických a ekonomických důvodů. To bylo poprvé umožněno výnosem prezidia Nejvyššího sovětu, které v SSSR působilo jako kolektivní hlava státu, z února 1954. Rozhodnutí poté schválil Nejvyšší sovět – dvoukomorový orgán s legislativními pravomocemi. a byl považován za nejvyšší státní orgán v SSSR – v dubnu téhož roku.

Podle Konstantinova byl postup plný právních nesrovnalostí a porušení. „*Smutně vzpomínané předání Krymu [Ukrajinské SSR] zaznamenalo rekordní úroveň právního nihilismu a nedbalosti k tehdy platné legislativě,*“ řekl agentuře RIA Novosti a dodal, že neví, co bránilo sovětským úřadům provést tento postup právní cestou. Žádné podrobnosti o údajných nesrovnalostech ale neuvedl.

Zvláštní výbor moderního krymského parlamentu v čele s Konstantinovem připravil stížnost, kterou plánují podat ruskému ústavnímu soudu, aby jej požádal o právní přezkum rozhodnutí z roku 1954 ohledně toho, zda bylo ústavní.

Vysoký poslanec tvrdí, že převodem byly porušeny tři ústavy – ústavy Ukrajinské SSR, RSFSR a SSSR.

Krym se automaticky stal součástí moderní Ukrajiny po rozpadu Sovětského svazu v roce 1991. Vláda v Kyjevě během 90. let odmítla řadu plebiscitů zaměřených na znovuoustavení Krymu jako nezávislé republiky. V roce 2014 obyvatelé regionu v referendu drtivou většinou hlasovali, aby se stali součástí Ruska po puči na Majdanu na Ukrajině.

Kyjev a jeho západní podporovatelé stále považují poloostrov za „*nezákonně anektované*“ ukrajinské území. Prezident Vladimír Zelenskyj v srpnu 2022 prohlásil, že Kyjev zabaví Krym „*jakýmikoli nezbytnými prostředky*“. Požadoval také, aby se ruské jednotky stáhly z poloostrova a dalších území nárokovaných Kyjevem jako předpoklad pro případná mírová jednání s Ruskem uprostřed probíhajícího konfliktu. Rusko tyto požadavky odmítlo jako odtržené od reality.

Ukrajina zahájila v červnu 2023 velkou ofenzívu zaměřenou na obsazení bývalých ukrajinských území nyní kontrolovaných Ruskem. Operace přes velké ztráty na ukrajinské straně nepřinesla žádné zásadní změny na frontových liniích.

INFOKURÝR